DE OORLOG IN HET DUISTER

ROMAN VAN LUDWIG WOLFF

(Vervolg)

Hebt u 't een of ander vermoeden?"

„Neen, dat niet, maar ik ben zoo onrustig."

Hij streelde teeder de hand van zijn zoon en verzocht deemoedig:

„We moeten de zaak opgeven, Ilya!"

De luitenant keek zwijgend in het lamplicht.

„God was ons zoo lang genadig. Men mag niet te veel van hem verlangen."

Ilya draaide een sigaret. De onrust van zijn vader begon langzaam in zijn bloed over te vloeien.

„Wij hebben geld genoeg," ging Milan voort.

„Hoeveel hebben wij dan?" vroeg Ilya nadenkend.

„Zestig duizend kronen."

„Wat beteekent dat!" zeide de luitenant verachtelijk.

„Als wij naar Servië gaan, zijn wij daar millionnairs!"

Ilya stak zijn sigaret aan.

„Geloof mij, hoe vroeger wij vertrekken, des te beter is het."

„Ik kan niet van nu op morgen mijn ontslag nemen."

„Waarom niet?"

„Omdat ik mij daardoor verdacht zou maken."

„Dat moet je beter weten dan ik."

Hij zweeg bedrukt. Na een poos zeide hij zacht:

„Maar de zaak zullen wij nu toch maar vast opgeven."

„Goed. Zooals u wilt."

Milan kuste dankbaar zijn zoon.

„Zoodra ik kan, misschien na de volgende promotie, neem ik mijn ontslag."

„Ik zal niet eerder slapen kunnen, vóór ik in Servië ben!"

„Dat zal niet lang meer duren, vader," troostte hem Ilya.

Milan Vidakovitch vertrok, van den ergsten angst bevrijd. Ilya bleef in nadenken en bedrukt achter.

Een vage beklemming zat hem in den nek.

Den volgenden dag ontving hij de benoeming tot bataljonsadjudant. De spoken van den nacht waren weggeblazen als een ademtocht. God zelf wees hem den weg. Men moest de ongehoopte voordeelen van deze nieuwe positie benutten. Wat had hij in Servië te zoeken? Hij wilde zoo snel mogelijk zooveel geld verdienen dat hij in Parijs kon wonen. Hij vertelde zijn vader niets van zijn bevordering om hem niet te verontrusten, en was er zeer tevreden mee dat Milan alle betrekkingen had afgebroken. Hij wilde tot zijn ontslag uit het leger, op eigen hand werken. De donkere voorgevoelens van zijn vader maakten alleen in zooverre indruk op hem dat hij met dubbele voorzichtigheid en slimheid te werk ging.

Honderd gretige oogen beloerden maandenlang elken stap van den luitenant Vidakovitch gedurende en buiten den dienst, zonder een verdachte handeling te kunnen bespeuren. Majoor Homann, die het onderzoek leidde, nam alle middelen te baat die de autoriteiten te zijner beschikking konden stellen. De correspondentie van den luitenant werd zorgvuldig bewaakt. Hij kreeg slechts onschadelijke, rooskleurige minnebrieven. Hij ging met niemand om die eenigermate verdacht kon zijn. In het café zat hij alleen met regimentskameraden. De kamerverhuurster bij wie hij woonde, was een onschadelijke oude vrouw, de weduwe van een wachtmeester der gendarmerie.

Er waren oogenblikken waarin majoor Homann en zijn vrienden aan het slagen van hun onderneming begonnen te twijfelen. Zij waren rotsvast overtuigd van de schuld van den luitenant, maar de vos was zoo sluw dat zij hem niet vangen konden.

Op een Vrijdagavond, toen de officieren van den generalen staf in het kleine oude café bijeenwaren en weder krijgsraad hielden, zeide kapitein Woldrich:

„Wij zullen nooit tot een resultaat komen, wanneer wij ons niet op één enkel punt concentreeren."

„Hoe meen je dat?" vroeg majoor Homann.

„Dat zal ik uitleggen. Wat weten wij zéker van den Servischen schurk?"

„Dat hij met Golubjef in verbinding staat," antwoordde kapitein Fankhauser.

„Zeer juist. Men moet dus alle hefboomen op dat eene punt zetten. Men moet er achterkomen op welke manier het varken die verbinding in stand houdt."

„Dat was toch het allereerste wat we gedaan hebben," verklaarde Homann ontmoedigd. „Wij onderzoeken elken brief dien hij krijgt."

Kapitein Woldrich lachte:

„Je gelooft toch niet dat hij zich de gevaarlijke brieven naar zijn woning laat sturen?"

„Zoo wijs was ik al lang, amice," antwoordde majoor Homann. „De man gaat echter ook nooit naar de post om poste-restante brieven te halen."

„Dan moet hij een tusschenpersoon hebben", zeide kapitein Woldrich. „En dien te vinden zou de naastliggende en moeielijkste opgave zijn."

Met deze uiteenzetting waren allen 't eens.

Den volgenden dag liet majoor Homann twee detectives van de rijkspolitie bij zich komen en zei tot hen:

„Mijnheeren, sedert een half jaar staan wij op het doode punt. Wij komen geen stap vooruit, ofschoon ik beslist weet dat luitenant Vidakovitch in correspondentie staat met Golubjef. U moet nu uitvorschen hoe hij die brieven verzendt en ontvangt. De post kan ons niet helpen. Het zal u zelf ook gaan vervelen, altijd diezelfde domme liefdesbrieven te lezen."

De beambten vertrokken, in hun eergevoel gekrenkt, en gingen aan het werk.

Een week later meldde de inspecteur Elkan zich aan bij majoor Homann, en reikte hem met een ernstig overwinnaars-uiterlijk een brief over.

„Wat is dat?" vroeg de majoor.

„Dat moet een brief van luitenant Vidakovitch aan Golubjef zijn," antwoordde de agent met overtuiging.

De majoor zeide, aangenaam verrast:

„Als het waar is, Elkan, beleef ik vandaag den gelukkigsten dag van mijn leven."

Hij bekeek het adres. De brief moest naar Kopenhagen aan een poste-restante-adres.

Majoor Homann riep opgewonden uit:

„Golubjef is in Kopenhagen! Daarover hebben wij gisteren bericht gekregen."

De oogen van den inspecteur schitterden.

„Wij zullen den brief toch openen, majoor?"

„Natuurlijk, hoewel wij er, naar ik vrees, niet veel wijzer door zullen worden."

De brief was in cijferschrift.

„Dat dacht ik wel," zeide Homann en hij haalde er schriftproeven bij die hij met den brief vergeleek.

Hij verklaarde triomfantelijk:

„Het is zonder twijfel het handschrift van Vidakovitch. Ik dank u, Elkan. Dat zal nooit vergeten worden!" De majoor bood den inspecteur een sigaret aan en verzocht hem te gaan zitten.

„Vertel mij nu eens, Elkan, op welke manier u in het bezit van dezen brief is gekomen?"

„Door een lomp toeval, majoor. Ik bemerkte op een middag dat luitenant Vidakovitch uit den barbierswinkel, waar hij gewoonlijk heengaat, na slechts een paar minuten terugkwam, zonder dat hij geschoren was. Dat viel mij op, want wat had de luitenant bij den barbier te doen, wanneer hij zijn baard of haar niet in orde brengen liet? Het was wel is waar mogelijk dat de winkel overvol geweest was en dat de luitenant niet langer wachten wilde. Ik besloot, mij zekerheid te verschaffen en den officier dien dag niet verder na te gaan. Ik ging den scheerwinkel binnen, waar behalve de eigenaar noch een bediende noch een klant aanwezig was. Deze omstandigheid versterkte mijn verdenking. Ik liet mij scheren en trachtte vergeefs met den kapper, die een nurksch zwijgzaam mensch was, een gesprek aan te knoopen. Hij schoor in elk geval uitstekend. Toen ik later te weten kwam dat deze kapper een Serviër was en Jermolajèf heette, werd het mij duidelijk dat deze man en niemand anders de tusschenpersoon van den luitenant moest zijn. Drie dagen lang observeerde ik nu Jermolajèf en kreeg de zekerheid dat hij de correspondentie bezorgde. Hij ontvangt op het postkantoor in de Taubstummengasse poste-restante-brieven die het merkteeken Karl Wintermann 1213 dragen."

DE WATERSNOOD. — DE KISTDAMMEN TE PURMEREND BEZWEKEN.

Ter bescherming van den Overmeerschen polder heeft men door soldaten nabij Purmerend een dam van klei en zandzakken doen opwerpen, waardoor het ook mogelijk was Purmerend bijna geheel droog te malen. Ongelukkig echter had men voor de melkfabriek Hollandia een klein stukje in den dijk opengelaten teneinde de melkvaten te kunnen halen. (Zie de foto). Dit is noodlottig gebleken: het is het zwakste punt geworden en toen de kistdam er bij elken golfslag achteruitschoof, werd er vergeefs gepoogd, den dam te houden. Het water stortte er zich met geweld naar binnen en weldra zag men het in de stad zeer snel rijzen. (*foto H. I. P. B.*)